

Ministři potichu snižují klimatické cíle. Je to na škodu ekonomice i životnímu prostředí

22.8.2024 - | Hnutí DUHA

Společný tiskový komentář Hnutí DUHA, Centra pro dopravu a energetiku, Calla, Greenpeace a Zeleného kruhu

Ministři potichu snižují klimatické cíle. Je to na škodu ekonomice i životnímu prostředí

Ministerstva průmyslu a obchodu i životního prostředí v tichosti upravily návrhy Státní energetické koncepce ČR a Politiky ochrany klimatu v ČR. Nově předložené dokumenty obsahují nižší cíle pro snižování emisí skleníkových plynů a ochranu klimatu pro roky 2030 i 2050. Důvody resorty neuvedly. Ekologické organizace to považují za špatný krok na úkor ochrany životního prostředí i modernizace ekonomiky. Ze stejného důvodu organizace nadále kritizují zbytečně nízký cíl pro rozvoj obnovitelných zdrojů. Česká republika přitom potřebuje mít co nejdříve ambiciózní energetickou a klimatickou strategii, jejímž plněním adekvátně přispěje k řešení klimatické krize a posílí svoji energetickou bezpečnost a konkurenceschopnost.

Politika ochrany klimatu v ČR (na jejíž klimatické cíle se odkazuje návrh Státní energetické koncepce) šla na jednání vlády 17. července s cílem snížit emise skleníkových plynů do roku 2030 o 59 % oproti roku 1990. V upraveném dokumentu ve vládním systému eKlep [1] je uveden cíl jen 55 %. Přitom dosažitelné snížení v ČR jedle odborného modelování, které je podkladem pro strategie, až 68 %. Pro rok 2050 měla vláda původně stanovit cíl dosažení klimatické neutrality (tedy vypouštění jen takového množství emisí, které se bude dařit zachytávat a ukládat, například důslednou ochranou cenných starých lesů). Nově dokument uvádí vágní formulaci: „Cílem do roku 2050 je směřovat k dosažení klimatické neutrality.“ Ministerstva tyto změny v dokumentech uskutečnila bez udání důvodů a bez širší diskuze a informování na Platformě pro strategie v oblasti energetiky a klimatu, která byla vytvořena za účelem přípravy strategických dokumentů.

Dopadové studie k cílům snižování emisí však ukazují, že snižování cílů se negativně projeví na ekonomice i životním prostředí. Při sledování ambiciózních scénářů v souladu s globálním teplotním cílem maximálního nárůstu teploty o 1,5 °C by vedlejší přínosy rychlého snižování emisí činily pro Česko do roku 2030 přibližně 439 miliard korun, zejména díky nižším nákladům na nemocnost způsobenou spalováním fosilních paliv, menším dopadům změny klimatu a naopak pozitivním impulsům pro ekonomiku a tvorbu pracovních míst [2].

Jiří Koželouh, vedoucí energetického programu Hnutí DUHA:

„Ani před snížením emisních cílů nešlo vládní klimatické a energetické strategie označit za český Green Deal. Od začátku nedostatečně využívají potenciál výroby elektřiny z čistých obnovitelných zdrojů a ignorují doporučení Evropské komise na jeho zvýšení. Řešením obav z ekonomických dopadů není zpomalit snižování závislosti na drahých fosilních palivech, ale nastavit jej tak, aby na úspory energií a obnovitelné zdroje dosáhli všichni, zejména chudší domácnosti. K tomu je v první řadě potřeba schválit strategie, které nastaví směr modernizace ekonomiky“

Štěpán Vizi, expert na klimatickou politiku Centra pro dopravu a energetiku:

„Přínosy rychlejší dekarbonizace pro českou ekonomiku jasně převažují nad náklady. Rychlé snižování emisí by mohlo Česku do roku 2030 přinést až 439 miliard korun, vláda se ale naopak

rozhodla navrhnout zpomalení oproti původnímu návrhu. Oddalování dekarbonizace a nekoncepční snižování emisních cílů ale českému hospodářství nijak neprospěje.“

Miriam Macurová, vedoucí klimatické kampaně Greenpeace ČR:

„Snižování klimatických cílů je dalším ústupkem vlády, která se zalekla účelové dezinterpretace strategických dokumentů a jejich nepřesného spojování se zdražováním. Přitom právě vláda je zodpovědná za to, aby Česko mělo jasnou strategii na modernizaci ekonomiky, kterou tak nutně potřebuje, aby bylo připravené na dopady klimatické krize a také, aby veřejnosti vysvětlila, proč jsou tato opatření nevyhnutelná a získala pro ně podporu. Místo toho, aby vláda naplno využila pozitiva dekarbonizace a pomáhala lidem se na ni připravit, ustupuje od závazků, které na evropské úrovni sama pomáhala schválit.“

Edvard Sequens, energetický konzultant v Calla - Sdružení pro záchranu prostředí:

„Od nových klimatických a energetických strategií oprávněně očekáváme, že zajistí dekarbonizaci českého hospodářství, sníží naši energetickou závislost na dovážených palivech, posílí energetickou bezpečnost a nepovedou k energetické chudobě. Namísto toho vidíme snižování cílů pro emise skleníkových plynů, nízké ambice v obnovitelných zdrojích a naopak plány na rozvoj drahých jaderných reaktorů v míře, která překonává i komunistickou Štrougalovu vládu.“

Kontakty:

Jiří Koželouh, vedoucí energetického programu Hnutí DUHA,
tel.: 723 559 495, e-mail: jiri.kozelouh@hnutiduha.cz

Štěpán Vizi, expert na klimatickou politiku Centra pro dopravu a energetiku,
tel.: 770 164 203, e-mail: stepan.vizi@cde-org.cz

Miriam Macurová, vedoucí klimatické kampaně Greenpeace ČR,
tel.: 771 154 362, e-mail: miriam.macurova@greenpeace.org

Edvard Sequens, energetický konzultant v Calla - Sdružení pro záchranu prostředí,
tel.: 602 282 399, e-mail: edvard.sequens@calla.cz

Eva Pernicová, tisková mluvčí Hnutí DUHA,
tel.: 734 770 020, e-mail: eva.pernicova@hnutiduha.cz

Zdroje:

[1] Dokumenty zašleme na vyžádání

[2] CAN Europe (2024): <https://www.cde-org.cz/cs/blog/investice-do-budoucnosti:-socioeconomicke...>

<https://hnutiduha.cz/aktualne/ministri-potichu-snizuji-klimaticke-cile-je-na-skodu-ekonomice-i-zivotni-mu-prostredi>